

13.5 miljoen euro voor Vlaams-Nederlandse samenwerking

Het Europees subsidieprogramma Interreg Vlaanderen-Nederland investeert 13.5 miljoen euro in vier nieuwe samenwerkingsprojecten. De projecten sleutelen elk op eigen unieke wijze aan een slimmer en groener Europa.

Binnen Interreg Vlaanderen-Nederland wordt grensoverstijgende samenwerking geïnitieerd in allerlei sectoren. De nieuwe projecten richten zich onder andere op het ontwikkelen van slimme ramen met een thermochroom glas dat zich aanpast aan de seizoenen en op direct gebruik van zonlicht als energiebron voor chemische processen. Daarnaast ligt de focus op aanleg van klimaatrobuust groen in de stad en op het herstellen van biodiversiteit door landbouwbedrijven aan te zetten tot boslandbouw.

Met deze goedkeuring wordt, inclusief cofinanciering, 13.5 miljoen euro in de Vlaams-Nederlandse grensregio geïnvesteerd. Hiervan komt de helft uit het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO). Met deze projecten uit Oproep 2 staat de teller ondertussen op 43 goedgekeurde projecten, met een totale investering van 102.3 miljoen euro EFRO en 410 ondersteunde organisaties.

Slimme ramen: energiebesparing in winter en zomer

De gebouwde omgeving veroorzaakt een aanzienlijk deel van het wereldwijde energieverbruik en de CO₂-uitstoot, met stijgende temperaturen die leiden tot toenemende hittestress. Het gebruik van airconditioningunits neemt toe, wat het energieverbruik verder verhoogt. Huidige isolatiestrategieën verminderen weliswaar de warmtevraag, maar hebben geen effect op de groeiende koelbehoefte.

U-SAVE richt zich op het ontwikkelen van slimme ramen met een thermochroom glas dat zich aanpast aan seizoensveranderingen, waarmee niet alleen de verwarmingsbehoefte in de winter wordt verminderd, maar ook de koelvraag in de zomer. Dit slimme raam, opgeschaald tot 1 m², wordt geïntegreerd in een kantoorgebouw op de Brightlands Chemelot Campus en in

**Hoog
mikken voor
de lage landen!**

grensregio.eu

het testgebouw 'SolarBEAT' van TNO op de campus van de TU Eindhoven. Ook slimme raamkozijnen met een hoge isolatiewaarde worden geproduceerd. Hierbij wordt gekeken naar innovatieve ontwerpen om zowel duurzaamheid als functionaliteit te maximaliseren. Parallel hieraan wordt binnen U-SAVE gewerkt aan een adaptief zonweringsysteem met semi-transparante lamellen, behandeld met hetzelfde thermochrome materiaal. Dit systeem past zich dynamisch aan aan de behoeften van het gebouw. Ook deze innovatie krijgt een plaats op de Brightlands Chemelot Campus, in een testgebouw van Zuyd Hogeschool.

Deze ontwikkelingen vormen niet alleen een technologische doorbraak maar bieden ook aanzienlijke economische voordelen. U-SAVE streeft niet alleen naar energiebesparing tot 33% bovenop de huidige normen, maar ook naar een jaarlijkse CO2-reductie met een potentieel van miljoenen tonnen.

Projectduur: 01/02/2024 - 31/01/2027

Projectverantwoordelijke: TNO

Toegekende subsidie Interreg: € 1.298.451,02 (50%)

Thema: Een slimmer Europa. Innovatie en vaardigheden voor slimme transformatie

Landbouw en natuur in harmonie dankzij boslandbouw

Het verlies aan biodiversiteit op het platteland wordt veroorzaakt door schaalvergroting in de landbouw, wat leidt tot eentonigheid en het verdwijnen van belangrijke natuurlijke elementen. CAMBIUM staat voor *Connecting Actors and Multidisciplinary knowledge on agroforestry into a Broadly applicable and Integrated guidance tool towards acceleration and Upscaling iMplementation*. Het project is symbolisch vernoemd naar het weefsel in bomen en struiken waar groei en vernieuwing plaatsvindt.

Het project richt zich op het herstellen van biodiversiteit door landbouwbedrijven aan te zetten tot boslandbouw. Boslandbouw combineert natuurlijke elementen zoals bomen en struiken met landbouwgewassen of dieren, waardoor zowel biodiversiteit als de productiviteit van landbouwgrond wordt verhoogd. Het doel is om landbouw en natuur in harmonie te brengen, met de nadruk op duurzaamheid en veerkrachtige ecosystemen. Daarbij ligt de focus op het bevorderen van rendabele boslandbouw door het draagvlak te vergroten en bij te dragen aan de professionalisering van advisering. CAMBIUM doet dit o.a. door een integraal begeleidingspakket te creëren voor boslandbouw, waarbij beschikbare kennis wordt ontsloten en toegepast in programma's en opleidingen.

Projectduur: 01/03/2024 - 28/02/2027

Projectverantwoordelijke: Praktijkpunt Landbouw Vlaams-Brabant

Toegekende subsidie Interreg: € 672.402,20 (50%)

Thema: Een slimmer Europa. Innovatie en vaardigheden voor slimme transformatie.

Zonlicht als krachtbron voor groene chemicaliën en brandstoffen

De wereld staat voor heel wat uitdagingen. Enkele daarvan zijn de overstap naar duurzame energie en het verminderen van CO₂-uitstoot. Vanuit de chemische industrie is er een sterke vraag naar ontwikkeling van technologieën om groene chemicaliën en brandstoffen te produceren, en tegelijkertijd CO₂-uitstoot te verminderen.

Binnen FOTON is het daarom de bedoeling om hightech systemen en materialen voor zonlicht gedreven duurzame processen te ontwikkelen die bijdragen aan een klimaatneutrale industrie. Het direct gebruik van zonlicht als energiebron voor chemische processen heeft een aantal voordelen ten opzichte van het conventioneel gebruik van duurzaam opgewekte elektriciteit. Ten eerste is er de hoge energie-efficiëntie bij het directe gebruik van zonlicht: er is geen energieverlies bij het omzetten van zonlicht naar elektriciteit, of minder energieverlies als de elektriciteit wordt opgewekt in de chemische reactor zelf. Transport van elektriciteit is niet nodig en er wordt direct gebruik gemaakt van zonlicht voor de lokale productie van groene waterstof en methanol. Deze decentrale productie voorkomt hoge kosten verbonden aan infrastructuur.

Aan de hand van drie pilots wordt aangetoond dat zonlicht op een technologisch efficiënte, energie-efficiënte en financieel haalbare manier kan worden gebruikt als duurzame energiebron voor de productie van groene methanol en groene waterstof.

Projectduur: 01/02/2024 - 31/01/2027

Projectverantwoordelijke: TNO

Toegekende subsidie Interreg: € 2.394.557,11 (50%)

Thema: Een groener Europa. Klimaat, milieu en natuur.

Groene steden, gezonde steden: duurzame en klimaatbestendige stedelijke groenvoorzieningen

In steden hebben bomen en groenvoorzieningen veel positieve effecten, zoals het verbeteren van waterhuishouding, verminderen van hitte, en bijdragen aan betere luchtkwaliteit. Echter, klimaatverandering leidt tot uitval van planten, wat niet alleen de leefomgeving verslechtert maar ook grote kosten met zich meebrengt voor gemeenten. Klimaatrobuust StadsGroen wil deze uitval verminderen door kennis uit de (bos)ecologie toe te passen. Door klimaatbestendig groen aan te leggen, wordt niet alleen de leefbaarheid van steden vergroot, maar ook bijgedragen aan klimaatadaptatie, gezondheid, en natuurbehoud.

Het project zet op 12 proeflocaties in op drie verschillende typen stadsgroen:

- » 5.060 m2 kleinschalig groen zoals stroken (buurtgroen)
- » 289 are middelgrote groenvoorzieningen zoals parken (wijkgroen)
- » 27,8 hectare grote groengebieden, zoals stadsranden of groene uitloopgebieden

Bij elkaar opgeteld wil het project een impact opleveren van 31,22 hectare aanleg en verbetering van stedelijk groen in de grensregio.

Aanleg van klimaatrobuust groen in de stad vraagt om een omschakeling bij zowel overheden, groenbeheerders, groenopleidingen en omwonenden. Hiervoor is een integrale manier van denken nodig waarbij groen niet langer alleen een kostenpost is, maar functioneel wordt ingezet. Om de omschakeling zo breed mogelijk te integreren, worden de effecten van de ingrepen op de pilootlocaties uitgebreid gemonitord en worden de resultaten vertaald naar een handboek waarmee andere steden en gemeenten aan de slag kunnen. Ook zal aan weerszijden van de grens gewerkt worden aan onderwijsprogramma's voor de middelbare beroepsopleiding. Gebaseerd op de theoretische kennis en de praktijkervaring van de testlocaties wordt een lespakket geschreven. Aankomende hoveniers uit Vlaanderen en Nederland worden opgeleid om klimaatrobuust groen aan te leggen en krijgen de kans om op de pilootlocaties van het project stage te lopen of onderzoek te doen. Ook medewerkers van (gemeentelijke) groenbedrijven in de grensregio zullen worden bijgeschoold.

Projectduur: 01/02/2024 - 31/01/2027

Projectverantwoordelijke: Gemeente 's-Hertogenbosch

Toegekende subsidie Interreg: € 2.398.453,60 (50%)

Thema: Een groener Europa. Klimaat, milieu en natuur.

